

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. október 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A lopás vétsége és más bűncselekmény miatt ... I. r. vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. december 8. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.591/2016. számú ítéletét ... I. r. és ... II. r. vádlottak tekintetében megváltoztatja.

... I. r. vádlott cselekményét lopás vétségének [Btk. 370. § (1), (2) bekezdés b) pont, bf) és bg) alpont] és szolgálatban kötelességszegés vétségének [Btk. 438. § (1) bekezdés IV. fordulat], míg ... II. r. vádlott cselekményét bűnsegédként elkövetett lopás vétségének [Btk. 370. § (1), (2) bekezdés b) pont, bf) és bg) alpont] és szolgálatban kötelességszegés vétségének [Btk. 438. § (1) bekezdés IV. fordulat] minősíti.

Ugyanakkor a vádlottakkal szemben a szolgálatban kötelességszegés vétsége [Btk. 438. § (1) bekezdés IV. fordulat] miatt folyamatban lévő büntetőeljárást megszünteti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, amelyet ... II. r. vádlott és védője az ítélet kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. december 8. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.591/2016. számú ítéletével ... I.r. vádlott és ... II.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk.441.§ (1) bekezdésébe ütköző szolgálati visszaélés büntetében, és ezért őket egyenként 100 napi tétel, napi tételenként 1.000,- ft, összesen 100.000,- ft pénzbüntetésre ítélte, továbbá az I.r. vádlottal szemben 20.400,- ft értékben vagyonelkobzást alkalmazott. Mindkét vádlott esetében rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. A vádlottakat egyenként kötelezte 11.000,- ft bünyügyi költségnek az állam részére történő megfizetésére. Az eljárás során felmerült 6 további 16.995,- ft költséggel kapcsolatban megállapította, hogy azt az állam viseli.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre 3 napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be mindkét vádlott terhére a jogi minősítés vád szerinti megváltoztatása érdekében.

Az I.r. vádlott és védője a nyilatkozattételre szintén 3 napot tartottak fenn. A törvényes határidőn belül a vádlott fellebbezést nem jelentett be, míg védője tudomásul vette az ítéletet. A II.r. vádlott és védője szintén 3 napi gondolkodási időt tartottak fenn, de vádlott fellebbezést nem jelentett be, míg a védője a törvényes határidőn belül tudomásul vette az ítéletet.

A katonai ügyész előterjesztette fellebbezése részletes, írásbeli indokolását, amelyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a vádlottak bűnösségét a Btk.370.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés bf) és bg) alpontjai szerint minősülő szabálysértési értékre, helyiségbe a jogosult tudta és beleegyezése nélkül bemelve, lopott kulcs használatával elkövetett lopás vétségében állapítsa meg. A vádlottak ugyanis a szabálysértési értékre elkövetett lopást úgy valósították meg, hogy a járőrszolgálatuk ideje alatt a szolgálatparancsnoki irodából eltulajdonították a raktár kulcsát, majd oda a jogosult tudta és beleegyezése nélkül bementek. Ugyanezen magatartásukkal megvalósították a szolgálatban kötelességszegés vétségét is, azonban a Btk.131.§ -ában írt büntethetőséget megszüntető okra figyelemmel, - mivel a vádlottak szolgálati viszonyának megszűnésétől egy év eltelt - a katonai bűncselekmény esetében az eljárás megszüntetésének van helye. Indítványozta a katonai ügyész mindkét vádlott esetében a Btk.33.§ (4) bekezdésére történő hivatkozás pótlásával a kiszabott pénzbüntetések súlyosítását, de a II.r. vádlott javára a belső arányosság figyelembe vételét.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.47/2017/1. számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést kiegészítésekkel tartotta fenn. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállást egészítse ki, majd az ítéletet változtassa meg, melynek keretében a vádlottak által elkövetett bűncselekményt a Btk.370.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pont bf) alpont szerint minősülő lopás vétségének minősítse, melyet a II.r. vádlott bűnsegédként követett el. A Btk.438.§ (1) bekezdés (IV) fordulata szerinti 1-1 rendbeli szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt indult büntetőeljárást a Btk.131.§ -ra figyelemmel a Be.332.§ (1) bekezdés g) pontja alapján szüntesse meg, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

A másodfokú ügyészség álláspontja szerint a tényállás hiányos, ezért a Be.351.§ (2) bekezdés b) pontja szerint megalapozatlan. Az elsőfokú ítéletet 3. oldal (4) bekezdésében azzal kell kiegészíteni, hogy: a vádlott a szolgálatirányító parancsnoki irodát kinyitva az íróasztal fiókjából jogosulatlanul vette magához a 30. számú raktárhelyiség kulcsát." Az I.r. vádlott így a jogosult a szolgálatirányító parancsnok tudta és beleegyezése nélkül ment be a raktárhelyiségbe és tulajdonította el a kámzsákat, melyhez a II.r. vádlott segítséget nyújtott. Az ör-, ügyelet, készenléti szolgálatban elkövetett szándékos vagyon elleni bűncselekmény a szolgálatban kötelességszegéssel mindig halmazatot alkot. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrány törvényes. Utalt még arra, hogy a vádlottakkal szemben lefokozás katonai büntetésnek lenne helye, de az szerinte súlyosítási tilalomba ütközik.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi indítványt fenntartotta. Utalt arra, hogy az elsőfokú katonai tanács által megállapított történeti tényállás részben hiányos. Nem tartalmazza ugyanis, hogy az I.r. vádlott jogosulatlanul vette magához a raktárhelyiség kulcsát. Álláspontja szerint nem az az irányadó, hogy a szolgálatirányító parancsnok irodájának asztalfiókjából kinek volt lehetősége hozzáférni a raktár kulcsához, hanem annak, hogy oda engedélyezetten ki léphet be. A raktár ajtajára ki volt írva, hogy kik azok a személyek, akik jogosultak a belépésre. A másodfokú ügyészség álláspontja szerint a kiegészített tényállás felülbírálatra alkalmas. A vádlottak által megvalósított cselekmény szabálysértés lenne, de azt két minősítő körülmény is felminősíti. Egyrészt a jogosult, illetve használó tudta és beleegyezésének hiánya, másrészt a lopott kulcs használata. A vezényelt szolgálat során elkövetett lopás mindig megvalósítja a szolgálatban köteleességszegés vétségét. Kifejtette továbbá, hogy a már a specialitás elvére is figyelemmel a szolgálati visszaélés helyett lopás megállapításának van helye. Ezért a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a történeti tényállás kiegészítésére, ezt követően az elsőfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt azzal, hogy a vádlottak a Btk.370.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés bf) és bg) alpontja szerinti bűncselekményt valósították meg, a II.r. vádlott, mint bűnsegéd. A vádlottak terhére szintén jelentkező szolgálatban köteleességszegés vétsége tekintetében a Btk.131.§ -ban írt speciális büntethetőséget megszüntető ok miatt az eljárás megszüntetésére tett indítványt.

Az I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Utalt arra, hogy annyiban osztja az ügyészi álláspontot, hogy a szolgálati visszaélés büntette megállapíthatóságával a védenecse esetében nem ért egyet, azonban álláspontja szerint nincs lehetőség a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállás kiegészítésére. Az ügyészségnek ez az indítványa nem fogadható el. Az elsőfokú katonai tanács részletekbe menően értékelte az általa megismert bizonyítékokat és ennek alapján történt a tényállás megállapítása. Megindokolta azt is az ítéletében, hogy az ügyészség által hivatkozott a szabálysértést lopás vétségévé minősítő körülmények miért nem állnak fenn. Erre figyelemmel az ügyészi fellebbezés elutasítására tett indítványt.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által előadottakhoz.

A katonai ügyész által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az I.r. vádlott sem a tárgyaláson, sem a nyomozás során nem kívánt vallomást tenni, illetve a

nyomozás során írásbeli vallomást csatolt be, melyben tagadta a bűncselekmény elkövetését. Védekezést terjesztett elő, mely szerint a tűzálló kámzsákat a II.r. vádlottól vette át annak kérésére és tette be az autójába, de nem tudott arról, hogy azok honnan származnak. A II.r. vádlott a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni, azonban úgy nyilatkozott, hogy részben bűnösnek érzi magát. A tárgyaláson felolvasásra került nyomozati vallomásában azonban a kámzsák bűnsegédi minőségben történő eltulajdonítása tekintetében beismerő vallomást tett. Előadása szerint az I.r. vádlott a kámzsák eltulajdonítása során kérte, hogy segítsen neki, leginkább az ajtók, valamint az I.r. vádlott autója ajtajának kinyitásában. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a tényállást az I.r. vádlott írásbeli vallomásában írt tagadásával, valamint előterjesztett védekezésével szemben a II.r. vádlottnak a mind önmagára, mind az I.r. vádlottra nézve terhelő vallomása alapján állapította meg. A II.r. vádlott már a parancsnoki kivizsgálás során is elismerte a felelősségét, és a későbbi gyanúsítottai vallomásával egyezően terhelő vallomást tett az I.r. vádlottra is. Ezen túlmenően az ő vallomását támasztották alá .. tan]vallomása, valamint a II.r. vádlott és a tanú „Viber” üzenetváltásáról készített, és a nyomozati iratok részét képező fényképek, továbbá a tanú által készített jelentés. Az elsőfokú bíróság ítélete 3. oldal utolsó előtti bekezdésétől a 9. oldal 2. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem az I.r. vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor az I.r. vádlott védője által előterjesztett bizonyítás kiegészítési indítványt elutasította.

Megállapítható ugyanakkor, hogy az elsőfokú katonai tanács által rögzített tényállás a Be.351.§ (2) bekezdés b) pontja szerint részben hiányos, illetve d) pontja alapján részben helytelen ténybeli következtetést tartalmaz. Ez a megalapozatlanság azonban a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az iratok tartalma, valamint a helyes ténybeli következtetés levonása útján korrigálható. Ezért a másodfokú bíróság katonai tanácsa a vádlottak személyi körülményeit annyiban egészíti ki, hogy: Az I.r. vádlott szolgálati viszonya a Sy/i Rendőrkapitányság vezetőjének 316-...-2015. számú parancsa alapján szolgálati viszonyról történő lemondásra figyelemmel szűnt meg. A II.r. vádlott szolgálati viszonya a Sz..i Rendőrkapitányság vezetőjének 316-.... számú parancsa alapján szűnt meg". A másodfokú bíróság a történeti tényállást az elsőfokú ítélet 3. oldal 4. bekezdés első mondatában, annyiban egészíti ki, hogy: a vádlottak éjszakai „járőrszolgálatuk” során követték el a bűncselekményt. Az ügyészi indítványban foglaltaknak megfelelően a másodfokú katonai tanács ugyanezen bekezdés 4. sorát annyiban egészíti ki, hogy: „.... a kulccsal a szolgálatirányító parancsnoki irodát kinyitva, az íróasztal fiókjából jogosulatlanul magához vette a 30. számú raktárhelyiség kulcsát....". Ezen túlmenően a másodfokú bíróság a történeti tényállás 3. oldal 4. bekezdés utolsó mondatából a „legalább” kifejezést mellőzi, mivel a kámzsák értéke pontosan megállapítható volt. Az ítélet tábla katonai tanácsa az elsőfokú ítélet történeti tényállása 3. oldal 5. bekezdését teljes egészében mellőzi, mert az ott írt megállapítás helytelen következtetést tartalmaz, azt a megállapítást a vád nem tartalmazza. A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a tényállás kiegészítése, illetve helyesbítése nem ütközik a felülmérlegelés tilalmába.

Az elsőfokú katonai tanács által rögzített, és a másodfokú katonai tanács által ekként helyesbített, és kiegészített tényállás már megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A katonai ügyésznek a jogi minősítés megváltoztatására irányuló fellebbezése alapos.

A Központi Nyomozó Főügyészség Budapesti Regionális Osztálya a 2. Nyom.1036/2015. számú vádiratában az I.r. vádlottat a Btk.370.§ (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kisebb értékre elkövetett lopás vétségével, és a Btk.438.§ (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségével, míg a II.r. vádlottat a Btk.370.§ (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként kisebb értékre elkövetett lopás vétségével, valamint a Btk.438.§ (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségével vádolta. Tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a vádlottak magatartásukkal vagyon elleni bűncselekményt nem követtek el, mivel az elkövetési érték a szabálysértési értéket nem haladja meg. A katonai tanács álláspontja szerint a vádlottak a cselekményt a szolgálati helyzetükkel visszaélve valósították meg, így esetükben egységesen a Btk.441.§ (1) bekezdésébe ütköző, és aszerint minősülő szolgálati visszaélés büntette került megállapításra. Az elsőfokú bíróság ítélete 9. oldal 3. bekezdésétől az 12. oldal alulról 3. bekezdéséig indokolta jogi álláspontját. A másodfokú bíróság azonban a katonai ügyészi fellebbezésben, valamint a másodfokú ügyészségnek az indítványában kifejtett álláspontjával értett egyet. A lefolytatott bizonyítási eljárás kapcsán a vádlottak terhére valóban csak négy db lángálló kámzsa eltulajdonítását lehetett megállapítani, összesen 27.200,- ft értékben. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a vádlottak szabálysértési értékre elkövetett lopási cselekményét a Btk.370.§ (2) bekezdés b) pont bf) és bg) alpontjaiban írt minősítő körülmények 2 évi szabadságvesztéssel büntetendő vétséggé minősítik. A bf) alpontban írt minősítő körülmény a helyiségbe, vagy ehhez tartozó bekerített helyre, megtévesztéssel vagy a jogosult, illetve a használó tudta és beleegyezése bemenve való elkövetés, míg a bg) alpontban írt minősítő körülmény a hamis vagy lopott kulcs használatával történő elkövetés. Nem kétséges, hogy az I.r. vádlott helyiségbe vagy ehhez tartozó bekerített helyre jogosult, illetve a használó tudta és beleegyezése nélkül bemenve, valamint lopott kulcs használatával követte el a cselekményt, és a II.r. vádlott ehhez nyújtott segítséget. A raktár ajtaján feltüntetett tábla pontosan meghatározta, hogy oda kik jogosultak belépni, és ezen a vádlottak nem szerepeltek. Nem kétséges, hogy oda a vádlottak a felszerelés felvétele céljából beléphettek, de ez minden esetben csak az arra jogosult intézkedése alapján, az ő engedélyével, az ő utasítására történhetett. Ennek megfelelően a vádlottak nem rendelkeztek kulccsal a raktárhelyiséghez. A szolgálatirányító parancsnok volt az, aki szükség esetén - akár váratlan esetben - a helyiséget felnyithatta, hogy a csapatszolgálati feladatokat ellátó személyek felvehessék a szükséges felszerelést. Ennek érdekében a kulcs a szolgálatirányító parancsnok irodájában, az íróasztala

fiókjában tárolt kulcsdobozban volt. A kulcs felől a szolgálatirányító parancsnok volt jogosult rendelkezni. Az nem került átadásra a vádlottaknak, de nem voltak felhatalmazva sem arra, hogy a fiókból kivegyék, és használják. Az I.r. vádlott tehát a jogosult, a szolgálatirányító parancsnok távollétét kihasználva, a szögre akasztott irodakulcs használatával ment be a raktárhelyiségbe. Az I.r. vádlott a fiókban lévő kulcsdobozból a kulcsot kivette és ugyancsak a jogosult tudta, engedélye nélkül vitte el a szabálysértési éréket képviselő a kámzsákat. A cselekménysort teljes egészében kifejtő I.r. vádlott tettesként, míg az ajtók, valamint az I.r. vádlott autójának ajtaját nyitó II.r. vádlott pedig segítséget nyújtva, bűnsegédként valósította meg a bűncselekményt. A fellebbviteli bíróság megjegyzi, hogy lopottnak kell tekinteni azt a kulcsot, amelyet nem az arra jogosult vesz magához abból a célból, hogy bűncselekményt elkövessen. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta ésI.r. vádlott cselekményét a Btk.370.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pont bf) és bg) alpont szerint minősülő lopás vétségének, mígII.r. vádlott cselekményét a Btk.370.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pont bf.) és bg.) alpont szerint minősülő bűnsegédként elkövetett lopás vétségének minősítette. A specialistás elvére figyelemmel a szolgálati visszaélés büntette helyett, tehát a lopás vétsége megállapításának volt helye. Nem kétséges, hogy a szolgálatban vagyoni elleni bűncselekményt megvalósító vádlott magatartásával egyben a szolgálatban kötelességszegés vétségét is megvalósítja, figyelemmel az irányadó gyakorlatra. A jelen esetben tehát az I.r. és II.r. vádlottak történeti tényállásban rögzített magatartása alkalmas a Btk.438.§ (1) bekezdés IV. fordulat szerinti szolgálatban kötelességszegés vétsége megállapítására is. Ezért a másodfokú bíróság a vádlottak cselekményét .. értékelte a rendelkező részben írtaknak megfelelően. (BH.1995.201., 1996.294., 1997.11. számú döntések.)

A Btk.131.§ -ában foglaltak szerint a 66.§ (1) bekezdésében meghatározott eseteket kivéve, nem büntethető katonai vétség miatt az elkövető, ha a szolgálati viszonyának megszűnése óta egy év eltelt. Az I.r. vádlott szolgálati viszonya 2015. július 15-én, míg a II.r. vádlotté 2015. szeptember 23. napján szűnt meg. Esetükben a szolgálati viszonyuk megszűnése óta egy év már eltelt. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottakkal szemben a Btk.438.§ (1) bekezdésében írt szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt folyamatban lévő büntetőeljárást a Be.6.§ (3) bekezdés c) pontjára figyelemmel, a Be.487.§ -a alapján megszüntette.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az I.r. és II.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés a megváltozott jogi minősítés mellett is megfelelően szolgálja a Btk.79.§ -ban írt büntetési célokat. A napi tételek száma arányos cselekményük tárgyi súlyával, míg a napi tétel összege méltányosan, de mindkét vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyaihoz igazodóan került meghatározásra.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács- helyes indokai alapján - mindkét vádlott tekintetében helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) és (2) bekezdésein, a jogorvoslati lehetőség a Be.386.§ (1) bekezdés c) pontján alapszik.

Budapest, 2017. október 6.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.
bíró

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítéleteI.r. vádlott tekintetében jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. október 6.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatássalII.r. vádlott vonatkozásában 2017. november 21. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. november 30.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:...